

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2017-11-22
NR: 27
KONTAKT: Presstjänsten, tel. 08-787 02 00

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

En långsammare ökning av hushållens skuldsättning behövs för stabiliteten

Hushållens höga och stigande skuldsättning utgör i nuläget den största risken för svensk ekonomi. Det är därför viktigt att förslaget om skärpt amorteringskrav kommer på plats. Det är också viktigt med åtgärder inom bostads- och skattepolitiken som ökar motståndskraften i hushållssektorn och minskar riskerna. En mer dämpad prisökningstakt på bostäder bidrar till en mer stabil utveckling på bostadsmarknaden och en långsammare ökning av hushållens skulder.

Bra med en dämpad ökningstakt i bostadspriserna

De svenska bostadspriserna har stigit kraftigt under lång tid och är höga i ett historiskt perspektiv. De allt högre bostadspriserna har bidragit till att de svenska hushållens upplåning har ökat snabbt. Sedan mitten av sommaren har prisuppgången på bostäder dock dämpats. I september och oktober föll priserna jämfört med föregående månad. Riksbanken bedömer att bostadspriserna fortsätter att stiga de kommande åren, men i långsammare takt, eftersom utbudet av bostäder ökar och bolåneräntorna förväntas stiga. En mer dämpad prisökningstakt är positiv och Riksbanken bedömer att det bidrar till en mer stabil utveckling på bostadsmarknaden och långsammare ökning av hushållens skulder.

Hushållen är känsliga för störningar

De svenska hushållens skulder har fortsatt att öka snabbare än deras inkomster. Kombinationen av stigande skulder och att merparten av bolånetagarna har lån till rörlig ränta innebär att hushållen snabbt kan påverkas av stigande räntor och större prisfall på bostadsmarknaden. Det är därför angeläget att fortsätta med åtgärder som ökar motståndskraften i hushållssektorn och minskar riskerna. Det behövs bostadspolitiska åtgärder för att åstadkomma en bättre fungerande bostadsmarknad. Dessutom behövs skattereformer som bidrar till en balanserad ökning av bostadspriserna och som minskar hushållens vilja eller förmåga att

skuldsätta sig. Riksbanken stödjer Finansinspektionens förslag om ett skärpt amorteringskrav och anser att det är viktigt att regeringen fattar beslut i frågan, så att det skärpta amorteringskravet kommer på plats. De nya reglerna väntas endast omfatta 15 procent eller färre av de som tar nya bolån. Riksbankens bedömning är därför att förslaget skulle få begränsade effekter på bostadsmarknaden och hushållens totala konsumtion.

Banksystemets exponering mot fastigheter gör det sårbart

Det finns också betydande sårbarheter och risker i det svenska banksystemet. Det hänger bland annat samman med att bankerna har stora exponeringar mot fastighetssektorn. Detta gör bankerna känsliga för större fall i bostadspriserna då det kan påverka förtroendet för dem, och fördyra och försämra deras möjlighet till finansiering. Storbankerna är också nära sammanlänkade och har betydande exponeringar gentemot varandra, exempelvis genom att de äger varandras värdepapper.

Viktigt att bankerna självförsäkras sig

Bankernas begränsade motståndskraft mot likviditetsrisker bidrar till att det finansiella systemet är känsligt för störningar. Vissa av storbankerna har tidvis mycket låga likviditetstäckningsgrader (LCR) i framförallt svenska kronor men även i vissa utländska valutor. Riksbanken anser att det är angeläget att bankerna själva försäkras sig genom att hålla tillräckliga likviditetsreserver så att de kan hantera de likviditetsrisker de tar i sin verksamhet. Det är även viktigt att storbankerna fortsätter att minska sina strukturella likviditetsrisker, exempelvis genom att finansiera sig på längre löptider.

Lämpligt med ett bruttosoliditetskrav på 5 procent

Mot bakgrund av storleken på den svenska banksektorn, sårbarheterna i banksystemet och de risker som bankerna är exponerade mot, är det angeläget att storbankerna har tillräckligt mycket kapital. Riksbankens bedömning är att det bör införas ett bruttosoliditetskrav på de svenska storbankerna på 5 procent, som ett komplement till de riskvägda kapitalkraven. Beräkningar indikerar även att det kan vara samhällsekonomiskt effektivt med ett högre krav än 5 procent.

Stort banksystem även om Nordea flyttar

Nordea planerar att flytta sitt huvudkontor från Sverige till Finland. Men Nordeas verksamhet i Sverige bedöms inte förändras vad gäller storlek och nära sammanlänkning med övriga banker. Ur ett svenskt stabilitetsperspektiv är det viktigt att flytten av Nordea inte leder till ökade finansiella stabilitetsrisker genom till exempel minskade kapital- och likviditetskrav för banken.

En presskonferens med riksbankschef Stefan Ingves och Olof Sandstedt, chef för avdelningen för finansiell stabilitet, hålls i dag klockan 11:00 på Riksbanken.

Presslegitimation eller motsvarande krävs. Presskonferensen kommer att sändas direkt på Riksbankens webbplats, www.riksbank.se, där den också finns tillgänglig i efterhand.